

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA

Constitutionele Zaken en
Wetgeving

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA

Kenmerk
2018-0000728506

Datum **7 SEP 2018**
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek

Bij brief van 2 juli 2018 heeft u bij mijn ministerie een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Uw verzoek heeft betrekking op "informatie die binnen het ministerie aanwezig is betreffende de vrijheid van meningsuiting van advocaten en gedragsregels voor advocaten zoals vastgesteld door de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA)". Hierbij verzoekt u ook naar de brieven of andere documenten die door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ter zake zijn ontvangen van de NOvA en van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Een en ander voor zover het informatie betreft die is vastgelegd of ontvangen na 1 juni 2017.

Op 27 augustus 2018 heeft u een medewerker van het ministerie laten weten dat de brieven van u aan het ministerie en de brieven die in antwoord daarop aan u zijn toegezonden, geen onderdeel uitmaken van uw verzoek.

Procedure

Bij brief van 3 juli 2018 heb ik de ontvangst van uw verzoek aan u bevestigd. Bij brief van 26 juli 2018 is de termijn om op uw verzoek te beslissen met vier weken verlengd.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn 4 documenten aangetroffen. Een beschrijving van de documenten is opgenomen in een inventarislijst die als bijlage 2 deel uitmaakt van dit besluit. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende volgnummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek gedeeltelijk te honoreren, te weten met uitzondering van de in de documenten opgenomen informatie ten behoeve van intern beraad die persoonlijke beleidsopvattingen bevat en van informatie waarvoor geldt dat het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. eenieder

Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De Wob heeft uitsluitend betrekking op informatie die is neergelegd in documenten. Bestaan de desbetreffende documenten niet of niet meer, dan kunnen deze dus ook niet openbaar worden gemaakt.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (art. 10, tweede lid, sub e, van de Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In vrijwel alle documenten komen persoonsgegevens voor. Hoewel derden, ambtenaren en andere bij de besluitvorming betrokken personen in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op de persoonlijke levenssfeer, geldt dit volgens vaste rechtspraak wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten. Van openbaarmaking van deze informatie wordt in beginsel afgezien indien het personen betreft, die niet uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden. Bij de informatie die in de documenten in dit geval in het geding zijn, weegt naar mijn oordeel de persoonlijke levenssfeer van de

betrokken personen zwaarder dan het algemene, publieke belang van openbaarheid van deze persoonsgegevens. In alle documenten zijn daarom de persoonsgegevens verwijderd om de hiervoor aangegeven redenen.

Een uitzondering geldt voor namen van ambtenaren in besluiten die zij krachtens mandaat hebben ondertekend, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen.

Ten overvloede merk ik op dat deze handelwijze in lijn is met de huidige jurisprudentie. Ik verwijs naar de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 juli 2007 (LJN: BA9807), van 19 december 2012 (LJN: BY6746) en van 12 juni 2013 (zaaknr. 201112236/1/A3).

Documenten ten behoeve van intern beraad (art. 11, eerste lid, van de Wob)

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat geen informatie wordt verstrekt uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Op grond van artikel 1, onder c, van de Wob wordt intern beraad verstaan het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Een persoonlijke beleidsopvatting is "een opvatting, aanbeveling of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde documenten" (artikel 1, onder f, van de Wob).

Als documenten van intern beraad worden blijktens de toelichting op de Wob en bestendige jurisprudentie o.a. aangemerkt: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijke leidinggevend, correspondentie tussen ministeries of andere bestuursorganen onderling en concept van stukken. Ook documenten afkomstig van externe personen of organisaties die bij de beleidsvorming en besluitvorming worden betrokken, kunnen als documenten bestemd voor intern beraad worden aangemerkt. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en beleidsvoorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen, relevant.

De documenten met nrs. **1, 3 en 4** zijn e-mails die zijn uitgewisseld tussen ambtenaren van mijn ministerie en tussen mijn ministerie en het ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze e-mails zijn gewisseld in het kader van de inhoudelijke voorbereiding van de reactie op uw brieven van 20 september 2017. Deze e-mails zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik heb de persoonlijke beleidsopvattingen derhalve, met verwijzing naar artikel 11.1., verwijderd.

In document **nr. 2** blijft er na weglating van de informatie die ik weiger op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e van de Wob en artikel 11, eerste lid van de Wob geen informatie over de bestuurlijke aangelegenheid over die voor afzonderlijke verstrekking in aanmerking komt. Ik heb daarom besloten dit document in zijn geheel niet te openbaren.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Plaatsing op internet

Met inachtneming van het voorgaande treft u de documenten met **nrs. 1, 3 en 4** bij dit besluit in kopie aan. De openbaar gemaakte stukken worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Secretaris-generaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Constitutionele Zaken en Wetgeving Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede van de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
 - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld,
 - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.

4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker mededeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.
6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:
 - a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
 - b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
 - c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Artikel 7

1. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie met betrekking tot de documenten die de verlangde informatie bevatten door:
 - a. kopie ervan te geven of de letterlijke inhoud ervan in andere vorm te verstrekken,
 - b. kennisneming van de inhoud toe te staan,
 - c. een uittreksel of een samenvatting van de inhoud te geven, of
 - d. inlichtingen daaruit te verschaffen.

2. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie in de door de verzoeker verzochte vorm, tenzij:
 - a. het verstrekken van de informatie in die vorm redelijkerwijs niet gevegd kan worden;
 - b. de informatie reeds in een andere, voor de verzoeker gemakkelijk toegankelijke vorm voor het publiek beschikbaar is.
3. Indien het verzoek betrekking heeft op milieu-informatie als bedoeld in artikel 19.1a, eerste lid, onder b, van de Wet milieubeheer, verstrekt het bestuursorgaan, zo nodig, en indien deze informatie voorhanden is, tevens informatie over de methoden die zijn gebruikt bij het samenstellen van eerstbedoelde informatie.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voor zover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voor zover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 2 – Inventarislijst

Nummer	Document	Wob-oordeel
1	e-mail van 15 november 2017 (e.a.)	Deels openbaar 10.2.e. 11.1. Buiten reikwijdte
2	e-mail van 30 november 2017 (e.a.)	Niet openbaar 10.2.e 11.1. Buiten reikwijdte
3	e-mail van 14 december 2017 (e.a.)	Deels openbaar 10.2.e 11.1 Buiten reikwijdte
4	Nota aan de Minister van BZK inzake brief artikel 11a Advocatenwet	Deels openbaar 10.2.e 11.1

1

Van: ;d
Verzonden: woensdag 15 november 2017 12:59
Aan:
CC:
Onderwerp: Beperkingssystematiek Grondwet (artikel 7)
Bijlagen: Artikel Regelmaat over gedelegeerde regelgeving.pdf; 13872 3.pdf; Advocatie maandag 9.docx; relevante wetsartikelen.docx; brief..pdf

Hoi

Bij J&V is een brief binnengekomen waarin wordt gesteld dat artikel 11a van de Advocatenwet, dat gaat over de geheimhoudingsplicht van advocaten, in strijd is met (de beperkingssystematiek van) artikel 7 Grondwet. De brief is in afschrift verzonden aan BZK. Zie hieronder een mail aan (met bijlagen) waarin uitgebreid de aangekaarte problematiek uitteén wordt gezet.

Vandaag had ik daarover weer overleg met J&V, waarbij ook aanwezig was.

Omdat het over de uitleg van (de beperkingssystematiek in) de Grondwet gaat, wil J&V graag van CZW/CZ een definitieve uitspraak over deze conclusie. Me heb ik afgesproken dat ik aan jullie de vraag zal voorleggen of 1 van jullie kans ziet om hier ook wat van te vinden. Het zou fijn zijn als dat nog ergens deze week lukt, maar anders wellicht begin volgende week?

Tot zover, ik hoor graag even van jullie!

Groet,

Van:
Verzonden: dinsdag 10 oktober 2017 10:44
Aan:
Onderwerp: artikel 11a, eerste lid Advocatenwet versus artikel 7 Grw

Goedemorgen ,

Eind september ontving de MV&J een brief van toen nog advocaat mr Stelling met het verzoek om tot heroverweging van artikel 11a van de Advocatenwet over te gaan wegens strijd met artikel 7 van de Grw (brief opgenomen als bijlage). Van de brief is een afschrift naar de Vzs Tweede en Eerste Kamer, MinBzk en de NOvA gegaar.

buiten reikwijdte

Tot 1 jan 2015 was de geheimhoudingsplicht alleen in de Gedragsregels 1992 opgenomen. Op dit moment worden de Gedragsregels herzien en daarin wordt een invulling gegeven aan de geheimhoudingsplicht. Dit laatste is de trigger voor mi om zich tot de MV&J te wenden.

In artikel 11a, eerste lid, is de geheimhoudingsplicht voor advocaten vastgelegd met de woorden 'is de advocaat ten aanzien van al hetgeen waarvan hij uit hoofde van zijn beroepsuitoefening als zodanig kennis neemt tot geheimhouding verplicht.' Artikel 11a, eerste lid, bepaalt voorts dat bij wet of verordening van het college van afgevaardigden anders kan zijn bepaald.

Zie in dit verband de passages uit de toelichting op de Grondwet (zie ook bijlage 13872.3) en op pagina 244 uit een artikel uit Regelmaat van Luc Verhey, waar ook nog verschillende malen wordt aangehaald.

Pag 18:

'De conclusie is, dat de in het onderhavige wetsontwerp voorkomende beperkingsclausule 'behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet' inhoudt dat:

1. **alleen de formele wetgever, zonder delegatiemogelijkheid, bevoegd is de uitoefening van het grondrecht aan beperkingen te onderwerpen;**
2. de wetgever, van deze beperkingsbevoegdheid gebruik makende, ervoor moet zorg dragen, dat in het concrete geval, waarin een beperking zich effectueert, uiteindelijk een rechtsgang naar een rechterlijk orgaan openstaat.'

Pag 23:

'In die gevallen, waarin de Grondwet aan de wetgever verbiedt een hem toegekende bevoegdheid aan een lager orgaan over te dragen, te delegeren, houdt dit verbod allereerst in dat de wetgever ten aanzien van het betreffen-de onderwerp geen regelgevende bevoegdheid mag overdragen. Ten einde het delegatieverbod tot zijn recht te laten komen zal daarin tevens het voorschrift moeten worden gelezen dat de wetgever niet door het gebruik van vage formuleringen ten aanzien van het betreffende onderwerp de hem opgedragen taak in feite aan een lager orgaan overlaat. Zo zal, wanneer de Grondwet het beperken van een grondrecht alleen bij formele wet toestaat, de wet zelf moeten aangeven hoever de grondrechtsbeperking gaat. Constructies, waarbij niet uit de wet zelf de omvang van de grondrechtsbeperking volgt doch deze door een lager orgaan moet worden ingevuld, zijn in strijd met bij voorbeeld de clausule «behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet».

Buiten reikwijdte

Hoe kijk jij tegen de formulering 'behouden ieders verantwoordelijkheid volgens de wet' en 'Voor zover niet bij wet of bij verordening van het college van afgevaardigden anders is bepaald' en in haar kielzog 'voorzover niet bij of krachtens de wet anders is bepaald, aan?

Alvast hartelijk dank voor het meedenken.

Met vriendelijke groet

3

Van:
Verzonden: donderdag 14 december 2017 17:22
Aan:
Onderwerp: RE: 7 Gw/ art 11a Advocatenwet

Ha J,

Buiten Reikwijdte

Groet,

Van:
Verzonden: donderdag 14 december 2017 16:50
Aan:
Onderwerp: 7 Gw/ art 11a Advocatenwet

Ha dag

Vanmiddag hebben wij de NOVA bijgepraat over de bevindingen tot nu toe. 111

De NOVA begrijpt het probleem van de ongrondwettige delegatie in artikel 11a Advocatenwet en gaat intern bespreken hoe er tegen een wijziging op dit punt aangekeken wordt.

Buiten Reikwijdte

Met vriendelijke groet

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan MBZK
Van CZW

Contactpersoon

Datum
7 februari 2018

Kenmerk
2018-0000099477

nota

Brief inzake artikel 11a Advocatenwet

Aanleiding/probleemstelling

Bij brief van 20 september 2017 heeft de heer [naam] bij de minister van J&V aangekaart dat de geheimhoudingsplicht zoals neergelegd in artikel 11a van de Advocatenwet niet in overeenstemming is met de vereisten in de Grondwet. In de voorgestelde reactie op de brief wordt door de minister voor Rechtsbescherming aangekondigd dat deze bepaling om die reden zal worden heroverwogen. De brief van de heer [naam] is ook in afschrift aan u verzonden omdat het grondwettelijke aspecten raakt. Daarom wordt voorgesteld dat de brief mede namens u uitgaat.

Met opmerkingen [KH1]: 8/2 HK

Advies/actie

U wordt gevraagd akkoord te gaan met de voorgestelde reactie op de brief van de heer [naam]. De brief zal in afschrift worden verzonden aan de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid.

Betrokken BZK onderdelen
CZW

Toelichting

In artikel 11a van de Advocatenwet, van kracht sinds 1 januari 2015, is de verplichting tot geheimhouding van advocaten neergelegd. De heer [naam] heeft aangekaart dat deze bepaling in strijd is met artikel 7 Grondwet, waarin de vrijheid van meningsuiting is neergelegd. Dit artikel vereist dat beperkingen die de inhoud van de uiting betreffen alleen zijn toegestaan bij formele wet. Nadere regeling op lager niveau is niet mogelijk. Artikel 11a, eerste lid, van de Advocatenwet maakt het echter mogelijk dat naast de formele wetgever, ook het college van afgevaardigden van de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) bij verordening kan bepalen in welke situaties een advocaat niet tot geheimhouding verplicht is.

Politieke context

De brief van de heer [naam] is ook in afschrift verzonden aan de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid. Deze commissie heeft verzocht om een afschrift van de reactie op de brief van de heer [naam] aan haar toe te zenden.

6

10.1

op d'

Communicatie
N.v.t.

Datum
7 februari 2018
Kenmerk
2018-0000099477